

JU Univerzitet u Tuzli
Filozofski fakultet

**STUDIJSKI PROGRAM DOKTORSKOG STUDIJA
PEDAGOGIJE**

(u primjeni od akademske 2023/2024. godine)

Tuzla, 2023. godine

1. Opis studija

<i>Naziv studijskog programa</i>
Doktorski studij Pedagogije
<i>Nositelj studijskog programa</i>
Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli
<i>Vrsta studijskoga programa</i>
Studij III ciklusa - Poslijediplomski doktorski studij
<i>Način izvođenja studijskog programa</i>
Redovni, vanredni ili studij učenjem na daljinu, ili kombinovanjem ova tri načina studiranja
<i>Trajanje studija</i>
III godine, 6 semestara, 180 ECTS kredita
<i>Akademski naziv i naučno zvanje koje se stiče nakon završetka studija</i>
Doktor društvenih nauka/znanosti iz područja pedagogije

Naziv studijskog programa je: Doktorski studij pedagogije.

Doktorski studij iz pedagogije organizuje se i izvodi kao redovni studij, a prema potrebi može biti organizovan i kao vanredni studij, studij učenjem na daljinu ili kombinovanjem ova tri načina studija. Nositelj studijskog programa je Filozofski fakultet Univerziteta u Tuzli.

Doktorski studij izvodi se po studijskim godinama i semestrима. Studijski program dokorskog studija realizuje se kroz nastavu, naučno-istraživački rad i izradu i odbranu doktorske disertacije.

Doktorski studij sastoji se iz:

- Pohađanja nastave i praćenja vrednovanja rezultata kroz utvrđene provjere znanja
- Izboru naučne oblasti iz koje će se raditi doktorska disertacija i izbora mentora
- Prijave i prezentacije izabrane teme, pristupa i naučnog metoda doktorske disertacije
- Naučno-istraživačkog i praktičnog rada na izradi doktorske disertacije
- Javne odbrane doktorske disertacije
- Objavljivanja dijela istraživanja u referentnim časopisima.

Nastava na doktorskom studiju Pedagogije izvodi se u I, II i III semestru kroz obavezne i izborne predmete. Naučno istraživački i praktični rad na izradi doktorske disertacije realiziraju se kontinuirano kroz svih šest semestara.

Nastava i naučno-istraživački rad prilagođeni su individualnih interesima studenata.

2. Trajanje studija

Treći ciklus studija - Doktorski studij traje tri studijske godine, odnosno šest semestara i vrednuje se sa 180 ECTS bodova.

3. Akademski naziv i naučno zvanje koje se stiče završetkom studija

Završetkom dokorskog studija stiče se naučno zvanje: *Doktor društvenih nauka/znanosti iz područja pedagogije*

4. Uslovi upisa na studij

4.1. Upis na doktorski studij

Upis na doktorski studij vrši se na osnovu javnog konkursa koji raspisuje Senat na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća Filozofskog fakulteta. Na konkurs se mogu prijaviti kandidati koji su stekli diplomu drugog ciklusa studija ili ekvivalenta (akadenskog zvanja magistra) iz odgovarajuće oblasti nauka.

Pravo upisa na Doktorski studij *Pedagogija* imaju kandidati koji su:

- nakon postdiplomskog naučnog magistarskog studija stekli diplomu magistra nauka iz oblasti/područja pedagogije
- nakon master studija stekli diplomu magistra pedagogije

Navedeni kandidati doktorski studij pedagogije mogu upisati pod uslovom da su na prethodno završenom stepenu studija imali prosjek ocjena najmanje 8,0.

Na prijedlog i preporuku najmanje dva profesora iz oblasti pedagogije s univerziteta u Bosni i Hercegovini ili iz inostranstva, a uzimajući u obzir iskazane sklonosti ka naučno-istraživačkom radu, Vijeće za doktorski studij može predložiti upis kandidata s prosjekom nižim od 8,0.

Odluku o upisu donosi NNV Filozofskog fakulteta u skladu sa Pravilima o organiziranju doktorskog studija na Univerzitetu u Tuzli.

4.2. Način priznavanja rezultata, odnosno broja ECTS bodova kandidatima, ostvarenih tokom sticanja odgovarajućih zvanja na prethodnim završenim ciklusima studija

Kandidatima koji su stekli naučno zvanje magistra iz oblasti pedagogije prije uvođenja Bolonjskog sistema studiranja priznaje se odgovarajući broj ECTS bodova, kao i umanjeni iznos školarine u skladu sa posebnim opštim aktom Univerziteta.

U toku studija polaznici sa zvanjem magistra nauka iz oblasti pedagogije oslobođeni su:

1. polaganja jednog obaveznog predmeta na osnovu čega dobijaju 9 ECTS bodova
2. polaganja jednog izbornog predmeta, na osnovu čega dobijaju 6 ECTS bodova
3. obaveze realiziranja samostalnog istraživačkog rada u prvom semestru, pri čemu 6 ECTS bodova dobijaju na temelju valjanog dokumeta iz kojeg se vidi da su odbranili magistarski naučni rad.

5. Ishodi učenja

5.1. Kompetencije koje se stiču završetkom studija

Nakon završenog doktorskog studija studenti će biti osposobljeni za samostalan i originalan naučno-istraživački rad. Doktorand stiče kompetencije najviše razine koje se odnose se na kreiranje i vrednovanje novih činjenica u dijelu područja naučnih istraživanja što dovodi do pomicanja granica znanja. Usvojiti će znanja i vještine potrebne za ekspertizu i rad na najsloženijim pedagoškim zadacima i područjima od šireg društvenog značaja. Također će razviti socijalne vještine te samostalnost i odgovornost u radu.

Završetkom trećeg ciklusa studija - doktorskog studija Pedagogija studenti će moći:

- demonstrirati sposobnosti za produbljeno razumijevanje općih i specifičnih determinanti fenomena odgoja kroz kritičko promišljanje aktuelnih tendencija unutar pedagogije;

- razumjeti probleme odgoja i obrazovanja u društvenom, kulturnom i institucionalnom kontekstu;
- evaluirati različite aktuelne teorijske pristupe i prakse u području savremene pedagoške misli;
- samostalno kreirati naučno-istraživački projekat iz oblasti pedagogije;
- demonstrirati sposobnost realizacije naučnog istraživanja u području odgoja i obrazovanja;
- kritički analizirati i evaluirati inovativne i složene istraživačke ideje;
- kritički promišljati nastavu u kontekstu konstruktivističke perspektive učenja;
- razumijevati odnos odgoja i kulture;
- kritički analizirati odnos vrijednosne dimenzije odgoja i kriterija vrijednosti koji je dominantan u širem društvenom kontekstu;
- primijeniti različite teorijske koncepte pri empirijskom istraživanju vrijednosne dimenzije odgoja i utjecaja društvenih promjena na porodičnu kulturu i kulturu djece i mladih;
- primjenjivati savremene pristupe istraživanju kurikuluma i nastave;
- kritički promišljati glavne probleme sprovedbe i vrednovanja kurikuluma;
- implementirati kurikulum u odgojno-obrazovnim institucijama;
- razumijevati i istraživati odgojne probleme u različitim socijalnim kontekstima;
- primjenjivati rezultate istraživanja sa ciljem unapređenja odgojno-obrazovnog rada sa rizičnim skupinama djece;
- poduzeti inicijativu i iskazati ličnu odgovornost u kontekstu profesionalnog djelovanja;
- promovisati, kroz akademski i profesionalni kontekst, savremene tendencije u području odgoja i obrazovanja;
- upravljati pedagoškim procesima u školi s ciljem organiziranja kvalitetne i učinkovite školske prakse;
- uključiti se u kritički dijalog sa drugim sudionicima šireg profesionalnog okruženja i razumjeti njihove uloge i perspektive;
- zauzeti aktivnu ulogu u djelovanju na aktualne profesionalne probleme i prakse predlažući adekvatna rješenja i pristupe.

6. Nastavni plan – Lista obaveznih i izbornih predmeta i broj sati potreban za njihovu realizaciju, te pripadajući broj ECTS kredita

Doktorski studij traje tri godine i nosi 180 ECTS bodova. Predmeti studija dijele se u dvije grupe: obavezni predmeti i izborni predmeti. Tokom svakog semestra student treba da ostvari 30 ECTS bodova, odnosno 60 ECTS bodova tokom svake godine studija.

U toku I godine studija studenti stiču ECTS bodove pohađanjem nastave i izvršavanjem nastavnih obaveza, naučno-istraživačkim radom i izradom nacrtu doktorske disertacije.

U **I semestru** realizira se nastava iz tri nastavna predmeta (dva obavezna i jedan izborni predmet), u **II semestru** realizira se nastava iz dva predmeta (jedan obavezni i jedna izborni predmet) i u **III semestru** realizira se nastava iz jednog izbornog predmeta. Na obaveznim i izbornim predmetima planirano je po 30 sati predavanja u semestru i 120 sati samostalnog rada studenata u semestru.

Obavezni predmeti Odabrane teme iz savremene pedagogije, Kvantitativna i mješovita istraživanja u pedagogiji i Primijenjena statistika u naučnim istraživanjima slušaju se u I i II semestru. U I, II i III semestru studenti biraju po jedan izborni predmet sa liste izbornih predmeta za pojedini semestar. Izborni predmeti su vezani za temu doktorske disertacije.

Obavezni predmeti su vrednovani sa po 9 ECTS bodova, a izborni predmeti sa po 6 ECTS bodova. U **I semestru** po osnovu nastave na obaveznim i izbornom predmetu studenti stiču 24 ECTS boda; u **II semestru** na osnovu nastave na obaveznom i izbornom predmetu stiču 15 ECTS bodova, a u **III semestru** na osnovu nastave na jednom izbornom predmetu stiču 6 ECTS bodova. Osim navedenih bodova, studenti u toku I semestra stiču 6 ECTS bodova na osnovu aktivnosti naučno-istraživačkog rada, u toku II semestra 5 ECTS bodova na osnovu naučno-istraživačkog rada i 10 ECTS bodova na osnovu aktivnosti rada na doktorskoj disertaciji, a u III semestru 4 ECTS bodova stiču na osnovu naučno-istraživačkog rada i 20 ECTS bodova na osnovu aktivnosti rada na doktorskoj disertaciji i to izradom projekta doktorske disertacije pod nadzorom mentora.

U toku IV, V i VI semestra studenti stiču ECTS bodove realiziranjem aktivnosti naučno-istraživačkog rada i rada na doktorskoj disertaciji.

U toku **IV semestra** studenti preko aktivnosti naučno-istraživačkog rada stiču 20 ECTS bodova, a javnom odbranom projekta doktorske disertacije stiču 10 ECTS bodova.

U **V semestru** studenti stiču 10 ECTS bodova preko aktivnosti naučno-istraživačkog rada, a 20 ECTS bodova radom na izradi doktorske disertacije sa mentorom.

U toku **VI semestra** ECTS bodove studenti stiču javnom odbranom doktorske disertacije za koju se priznaje 30 ECTS bodova.

Tabela 1. Nastavni plan i program dokorskog studija Pedagogija

Prva godina studija				
I SEMESTAR	Vrsta predmeta/aktivnosti	Fond sati predavanja	Ukupan broj sati	ECTS
	Obavezni predmet			
	Odabrane teme iz savremene pedagogije	2	30/120	9
	Kvantitativna i mješovita istraživanja u pedagogiji	2	30/120	9
	Izborni predmet (student bira 1 predmet sa liste ponuđenih predmeta)			
	Aksiologijski aspekti odgoja	2	30/120	6
	Estetski odgoj, kič i savremena kultura	2	30/120	6
	Ostale aktivnosti			
	Naučno-istraživački rad			6
	Ukupno			30
II SEMESTAR	Vrsta predmeta/aktivnosti	Predavanja	Ukupan broj sati	ECTS
	Obavezni predmet			
	Primijenjena statistika u naučnim istraživanjima	2	30/120	9
	Izborni predmet (student bira 1 predmet sa liste ponuđenih predmeta)			
	Kurikulumske tendencije i perspektive	2	30/120	6
	Nastava u savremenoj školi	2	30/120	6
	Ostale aktivnosti			
	Naučno-istraživački rad			5
	Rad na doktorskoj disertaciji: Izrada i odbrana nacrtu istraživanja doktorske disertacije			10
	Ukupno			30
Druga godina studija				
III SEMESTAR	Vrsta predmeta/aktivnosti	Predavanja	Ukupan broj sati	ECTS
	Izborni predmet (student bira 1 predmet sa liste ponuđenih predmeta)			
	Socijalno-pedagoška prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih	2	30/120	6
	Pedagoški aspekti zaštite djece bez roditeljskog staranja	2	30/120	6
	Ostale aktivnosti			
	Naučno-istraživački rad			4
	Rad na doktorskoj disertaciji: rad na izradi projekta doktorske disertaciji pod nadzorom mentora			20
	Ukupno			30

IV SEMESTAR	Vrsta predmeta/aktivnosti	Predavanja	Ukupan broj sati	ECTS
	Ostale aktivnosti			
	Naučno-istraživački rad			20
	Rad na doktorskoj disertaciji: Javna odbrana projekta doktorske disertacije			10
	Ukupno			30
Treća godina studija				
V SEMESTAR	Vrsta predmeta/aktivnosti	Predavanja	Ukupan broj sati	ECTS
	Ostale aktivnosti			
	Naučno-istraživački rad			10
	Rad na doktorskoj disertaciji: Rad na izradi doktorske disertacije pod nadzorom mentora			20
	Ukupno			30
VI SEMESTAR	Vrsta predmeta/aktivnosti	Predavanja	Ukupan broj sati	ECTS
	Ostale aktivnosti			
	Rad na doktorskoj disertaciji: Javna odbrana doktorske disertacije			30
	Ukupno			30

NAPOMENA: Okvirni sadržaj predmeta prikazan je u tabelama u poglavlju 16

Nastavni plan pruža polaznicima mogućnost izbora predmeta sa predložene liste izbornih predmeta iz odabrane oblasti pedagogije, koji odgovaraju prethodnim znanjima, stečenim kompetencijama i istraživačkim interesima svakog studenta.

Uz obavezne, ponuđeni izborni predmeti doprinose individualizaciji studija jer omogućavaju studentima da se prema vlastitom interesu i sklonostima opredjele za oblast pedagogije u kojoj žele napredovati. Studij je organiziran kroz mentorski sistem i omogućava individualizaciju studija u skladu sa naučno-istraživačkim interesima svakog pojedinog studenta, što će rezultirati prijavom i izradom doktorske disertacije iz oblasti pedagogije koju su izabrali i u kojoj se žele usavršavati.

7. Struktura drugih obaveza i aktivnosti iz kojih student ostvaruje ECTS bodove

Osim obaveze pohađanja nastave koja se izvodi u I, II i III semestru studenti upisani na III ciklus studija u obavezi su kontinuirano sticati ECTS bodove na osnovu naučno-istraživačkog rada i rada na doktorskoj disertaciji.

Iz strukture predloženog nastavnog plana vidi se da je opterećenje studenata kroz nastavu 45 ECTS bodova (tokom I, II i III semestra), dok individualni naučno-istraživački rad i rad na izradi doktorske disertacije nose 135 ECTS bodova. Struktura nastavnog i naučnog opterećenja prema semestrima prikazana je u Tabeli 2.

Tabela 2. Struktura nastavnog i naučnog opterećenja studenta tokom doktorskog studija

	obavezni predmeti	izborni predmeti	NIR	rad na disertaciji	UKUPNO ECTS
I semestar	18	6	6	-	30
II semestar	9	6	5	10	30
III semestar	-	6	4	20	30
IV semestar	-	-	20	10	30
V semestar	-	-	10	20	30
VI semestar	-	-	-	30	30
Ukupno	27	18	45	90	180

Od ukupnog broja ECTS bodova (180), student ostvaruje više od 2/3 kroz samostalni, i rad uz mentora tokom naučno-istraživačkog rada i izrade doktorske disertacije.

Tabela 3. Prikaz obaveznih aktivnosti studenata na doktorskome studiju

	Naziv aktivnosti	ECTS
A	polaganje svih predviđenih ispita	45
	obavezni predmeti	27
	izborni predmeti	18
B	Aktivnosti naučno-istraživačkog rada	45
C	Aktivnosti izrade i odbrane doktorske disertacije	90
	izrada i odbrana nacrtu istraživanja doktorske disertacije	10
	rad na izradi projekta doktorske disertacije pod nadzorom mentora	20
	javna odbrana projekta doktorske disertacije	10
	rad na izradi disertacije pod nadzorom mentora	20
	javna odbrana doktorske disertacije	30
	ukupno	180

Ovako koncipiranim doktorskim studijem akcenat je stavljen na naučno-istraživački dio nastavnog programa, a što je u skladu sa bolonjskim standardima za doktorski/treći ciklus studija.

7.1. Struktura obaveza i aktivnosti naučno-istraživačkog rada iz kojih student ostvaruje ECTS bodove

Ukupan iznos od 45 ECTS bodova za naučno-istraživački rad u toku studija studenti mogu ostvariti učešćem u različitim naučno-istraživačkim aktivnostima prikazanim u Tabeli 4.

U toku I godine studija studenti mogu ostvariti ECTS bodove za naučno-istraživački rad u okviru predmeta Odabrane teme iz savremene pedagogije, dosljedno primjenjujući metode i tehnike pedagoških istraživanja. Doktorand izlaže samostalni istraživački rad pred studentima i nastavnicima studijskog odsjeka. Uspješnom realizacijom navedenog rada student ostvaruje 6 ECTS bodova. U II semestru objavljivanjem jednog stručnog rada iz područja pedagogije u časopisu ili zborniku radova student ostvaruje 5 ECTS bodova.

U III semestru objavljivanjem prikaza knjige iz šireg područja pedagogije (objavljene u posljednje tri godine) student stiče 4 ECTS boda.

U IV semestru na osnovu učešća u naučno-istraživačkom projektu student ostvaruje 8 ECTS bodova, učešćem na domaćem/međunarodnom naučnom skupu iz područja odgoja i obrazovanja student ostvaruje 2 ECTS boda, a objavljivanjem naučnog rada u referentnom naučnom časopisu student ostvaruje 10 ECTS bodova.

U V semestru na osnovu aktivnosti istraživačkog rada studenti ostvaruju 10 ECTS bodova izlaganjem rezultata istraživanja (prethodno priopćenje) na domaćem/međunarodnom naučnom skupu iz područja odgoja i obrazovanja.

Ostvareni broj ECTS bodova za naučno-istraživački rad priznaje se na osnovu dokaza navedenih u Tabeli 4.

Tabela 4. Prikaz aktivnosti naučno-istraživačkog rada studenata sa ECTS bodovima

	Naziv aktivnosti	Dokaz za priznavanje ECTS bodova	ECTS	Evidencija ostvarenih ECTS bodova
1.	Prezentacija istraživačkog rada	Potvrda o realiziranom istraživanju od strane predmetnog nastavnika	6	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavi i indeks od strane predmetnog nastavnika.
2.	Objavljivanje jednog stručnog rada u časopisu ili zborniku	Kopija objavljenog rada; potvrda uredništva časopisa da je rad prihvaćen za objavu	5	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavi i indeks od strane mentora.
3.	Objavljen prikaz knjige iz šireg područja pedagogije (objavljene u posljednje tri godine)	Kopija objavljenog rada; potvrda uredništva časopisa da je rad prihvaćen za objavu	4	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavi i indeks od strane mentora.
4.	Učešće u naučno-istraživačkom	Potvrda o učešću u projektu		Broj ECTS bodova

	projektu		8	evidentira se u prijavu i indeks od strane mentora.
5.	Učešće na domaćem/međunarodnom naučnom skupu iz područja odgoja i obrazovanja	Potvrda o učešću na domaćem/međunarodnom naučnom skupu	2	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavu i indeks od strane mentora.
6.	Objavljen naučni rad u referentnom naučnom časopisu	Kopija objavljenog rada; potvrda uredništva časopisa da je rad prihvaćen za objavu	10	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavu i indeks od strane mentora.
7.	Izlaganje rezultata istraživanja na domaćem/međunarodnom naučnom skupu iz područja odgoja i obrazovanja	Potvrda o učešću na domaćem/međunarodnom skupu; kopija objavljenog sažetka iz knjige sažetaka	10	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavu i indeks od strane mentora.

7.2. Struktura obaveza i aktivnosti na izradi i odbrani doktorske disertacije iz kojih student ostvaruje ECTS bodove

U skladu sa studijskim programom rad na doktorskoj disertaciji vrednuje se sa 90 ECTS bodova.

Struktura obaveza i aktivnosti rada studenata na izradi doktorske disertacije prema semestrima sa pripadajućim ECTS bodovima prikazana je u Tabeli 5.

Tabela 5. Prikaz aktivnosti studenata na izradi i odbrani doktorske disertacije sa ECTS bodovima

	Naziv aktivnosti	Dokaz za priznavanje ECTS bodova	ECTS bodovi	Evidencija ostvarenih ECTS bodova
1.	Izrada i odbrana nacrt istraživanja doktorske disertacije (II semestar)	Pisana izjava potencijalnog mentora; Odluka Vijeća dokorskog studija.	10	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavu i indeks od strane potencijalnog mentora.
2.	Rad na izradi projekta doktorske disertacije pod nadzorom mentora (III semestar)	Pisana izjava mentora.	20	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavu i indeks od strane mentora.
3.	Javna odbrana projekta doktorske disertacije (IV semestar)	Zapisnik sa javne odbrane doktorske disertacije.	10	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavu i indeks od strane mentora.
4.	Rad na izradi doktorske disertacije pod nadzorom mentora (V semestar)	Pisana izjava mentora	20	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavu i indeks od strane mentora.
5.	Javna odbrana doktorske disertacije (VI semestar)	Zapisnik o javnoj odbrani doktorske disertacije	30	Broj ECTS bodova evidentira se u prijavu i indeks od strane komisije pred kojom je branjena disertacija.

Rad na doktorskoj disertaciji na prvoj godini studija u toku **II semestra** studenti započinju

izradom nacrtu istraživanja za disertaciju kojim ostvaruju 10 ECTS bodova, na temelju pismenog iskaza potencijalnog mentora.

Tokom **druge godine** studija studentu se imenuje mentor, vodeći računa o interesu studenta. Mentor pomaže studentu u odabiru izbornog predmeta, te usmjerava i pomaže njegov rad odnosno vodi izradu doktorskog rada. Mentor rada polazniku doktorskog studija treba biti nastavnik izabran na užoj naučnoj oblasti iz koje je tema doktorske disertacije.

Tokom **III** semestra studenti pristupaju izradi i prijavi projekta doktorske disertacije pod nadzorom mentora čime ostvaruju 20 ECTS bodova. Projekat doktorske disertacije obuhvata izradu rada u kojem je prikazano obrazloženje teme i očekivani izvorni naučni doprinos predloženog istraživanja, te su prikazana najnovija saznanja u području budućeg doktorskog rada, definisan naučni problem, te predložen cilj, hipoteze i plan istraživanja.

Tokom **IV** semestra studenti su obavezni odbraniti projekat doktorske disertacije. Odbrana je javna pred komisijom koju imenuje Vijeće doktorskog studija. Odbrana Projekta doktorske disertacije nosi 10 ECTS bodova.

U trećoj godini studija i to do kraja **V** semestra studenti su obavezni prijaviti temu doktorske disertacije. Nakon pozitivno ocjenjene odbrane projekta teme doktorskog rada i prihvatanja teme doktorske disertacije student radi na naučnom istraživanju koje će završiti izradom i odbranom doktorskog rada pod nadzorom mentora, čime stiče 20 ECTS bodova.

Student mora obavezno prije odbrane doktorskog rada objaviti jedan originalni naučni rad iz teme doktorske disertacije u referentnom časopisu. Relevantnim radom smatra se rad objavljen u časopisima indeksiranim u međunarodnim bibliografskim bazama. ECTS bodovi po ovom osnovu priznaju se na osnovu dokaza da je spomenuti naučni rad objavljen ili prihvaćen za objavljivanje, a što potvrđuje Vijeće doktorskog studija.

Nakon usvajanja pozitivnog Izvještaja o ocjeni doktorske disertacije, student stiče pravo da pristupi odbrani doktorske disertacije pred Komisijom za odbranu doktorske disertacije imenovanom od strane Senata Univerziteta u Tuzli. Odbrana doktorske disertacije je javna i na osnovu uspješne javne odbrane doktorske disertacije student stiče 30 ECTS bodova.

Ostvareni broj ECTS bodova za rad na izradi i odbrani doktorske disertacije priznaje se na osnovu dokaza navedenih u Tabeli 5. Obaveze studenata detaljnije su definirane Pravilnikom

o trećem ciklusu – doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli.

8. Način realizacije nastave i način provjere znanja

Nastava na doktorskom studiju Pedagogije izvodi se u I, II i III semestru kroz obavezne i izborne predmete. Nastava se izvodi u sklopu redovnog studija, a prema potrebi može se organizovati i učenjem na daljinu kao i kombinovanjem načina realizacije nastave. Nastavni proces se izvodi kroz predavanja, seminare, konsultacije, te druge utvrđene oblike nastave.

Praćenje vrednovanja rezultata studenata vrši se kroz utvrđene provjere znanja. Provjeru znanja i izvršenja obaveza studenata predviđenih studijskim programom vrši predmetni nastavnik ili nastavnik koji je nosilac predmeta, a na način predviđen silabusom za određeni predmet.

9. Lista izbornih predmeta

Nastava na izbornim predmetima izvodi se u I, II i III semestru. Svaki izborni predmet ima dva časa predavanja sedmično i iznosi po 6 ECTS bodova. Ukupan fond časova po semestru za svaki izborni predmet je 30. Osim časova predavanja predviđeno je i po 120 sati samostalnog rada studenata za svaki izborni predmet.

U Tabeli 6 je prikazan pregled izbornih predmeta po semestrima sa pripadajućim brojem sati i ECTS bodova.

Tabela 6. Lista izbornih predmeta

Prva godina studija				
I SEMESTAR	Izborni predmeti	Predavanja	Ukupan broj sati	ECTS
	Aksiološki aspekti odgoja	2	30/120	6
	Estetski odgoj, kič i savremena kultura	2	30/120	6
II SEMESTAR	Izborni predmeti	Predavanja	Ukupan broj sati	ECTS
	Kurikulumske tendencije i perspektive	2	30/120	6
	Nastava u savremenoj školi	2	30/120	6
Druga godina studija				

III SEMESTAR	Izborni predmeti	Predavanja	Ukupan broj sati	ECTS
	Socijalno-pedagoška prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih	2	30/120	6
	Pedagoški aspekti zaštite djece bez roditeljskog staranja	2	30/120	6

10. Uslovi i način upisa obaveznih i izbornih predmeta i drugih aktivnosti, kao i način izmjene odabira izbornog predmeta

U toku I, II i III semestra studija studenti biraju po jedan predmet sa Liste izbornih predmeta predloženih za pojedini semestar. Student bira izborni predmet ovisno o svojim interesima u naučno-istraživačkom radu i temi doktorske disertacije.

Način izmjene i odabir izbornog predmeta sprovodit će se u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom, Pravilnikom o trećem ciklusu–doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli i drugim općim aktima Univerziteta u Tuzli.

Ukoliko student obnavlja studijsku godinu u kojoj se izvodi nastava na izbornim predmetima, a nije ispunio obaveze na izabranom izbornom predmetu, u godini koju obnavlja može podnijeti zahtjev za ponovno slušanje izbornih predmeta sa Liste izbornih predmeta utvrđene za pojedini semestar.

Aktivnosti studenata po obavezama naučno-istraživačkog rada i rada na izradi i odbrani doktorske disertacije priznaju se u skladu sa ostvarenim brojem ECTS bodova, a u skladu sa dokazima propisanim Pravilnikom o trećem ciklusu – doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli i studijskim programom.

11. Uslovi upisa u naredni semestar odnosno narednu godinu studija

U skladu sa Pravilnikom o trećem ciklusu – doktorskom studiju, student koji u toku studijske godine ne ostvari 60 ECTS bodova, može prenijeti u narednu godinu studija 10 ECTS bodova ili najviše dva nastavna predmeta/ekvivalent drugih obaveznih oblika nastavnog procesa,

ukoliko su vrednovani i sa više od 10 ECTS bodova. Student koji ne ispuni navedeni uslov u obnovljenoj godini studija izvršava preostale obaveze, bez obaveze ponovnog pohađanja nastave.

12. Postupak prijave, ocjene i odobravanja teme doktorske disertacije

Postupak prijave doktorske disertacije provodi se na način i po postupku utvrđenom Statutom Univerziteta i Pravilnikom o trećem ciklusu – doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli.

Postupak prijave dokorskog rada kandidat započinje izradom nacrtu istraživanja za disertaciju u II semestru, a tema doktorske disertacije (projekta) može se prijaviti tokom III semestra. Vijeće studija imenuje komisiju od 3 ili 5 članova od kojih je većina iz oblasti iz koje je predložena tema. Komisija razmatra prihvatljivost prijedloga teme i određuje nastavnika (supervizora) koji je potencijalni mentor, koji će usmjeravati studenta kod pripreme projekta doktorske disertacije. Student je dužan da do početka V semestra izradi i pristupi odbrani projekta. Projekt se brani pred imenovanom komisijom. Odbrana projekta je javna. Komisija sačinjava izvještaj o odbrani projekta i dostavlja ga Vijeću dokorskog studija. Na osnovu pozitivnog izvještaja komisije i Odluke Vijeća dokorskog studija, student može prijaviti temu doktorske disertacije.

Prijava teme doktorske disertacije podnosi se NNV-u Fakulteta. Na osnovu podnesene prijave NNV Filozofskog fakulteta predlaže Senatu Univerziteta sastav Komisije za ocjenu podobnosti teme doktorske disertacije i kandidata koja ima 3 ili 5 članova, nastavnika koji imaju naučni stepen doktora nauka od kojih je većina iz naučne oblasti iz koje se prijavljuje tema, a jedan od predloženih članova komisije je i potencijalni mentor. Senat Univerziteta imenuje Komisiju.

Komisija za ocjenu podobnosti teme i kandidata doktorske disertacije podnosi NNV-u Filozofskog fakulteta izvještaj o podobnosti teme i kandidata. Naučno-nastavno vijeće Filozofskog fakulteta utvrđuje prijedlog za usvajanje izvještaja i predlaže mentora. Na osnovu prijedloga NNV-a Filozofskog fakulteta, Senat usvaja izvještaj o podobnosti teme i kandidata doktorske disertacije. Nakon usvajanja izvještaja NNV Filozofskog fakulteta, uz prethodnu saglasnost Senata imenuje mentora za izradu doktorske disertacije. Mentor se određuje iz reda vanrednih i redovnih profesora, članova akademije nauka, te osoba u zvanju profesor emeritus iz ude naučne oblasti doktorske disertacije.

Nakon dostavljanja radne verzije doktorske disertacije prema Pravilniku o trećem ciklusu – doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli NNV Filozofskog fakulteta utvrđuje prijedlog Komisije za ocjenu doktorske disertacije od 3 ili 5 članova od kojih je većina iz oblasti doktorske disertacije. Senat Univerziteta imenuje Komisiju za ocjenu doktorske disertacije.

Nakon prihvatanja pozitivnog Izvještaja Komisije o ocjeni doktorske disertacije, Senat Univerziteta donosi odluku o imenovanju Komisije za odbranu doktorske disertacije koja ima 3 ili 5 članova, od kojih je većina članova komisije koja je ocijenila doktorsku disertaciju i iz naučne oblasti iz koje se brani doktorska disertacija.

Kandidat može pristupiti odbrani doktorske disertacije nakon što ispuni sve svoje ispitne i ostale obaveze na studiju u skladu sa Pravilnikom o trećem ciklusu – doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli i Studijskim programom Pedagogija, odnosno nakon sticanja 150 ECTS u prethodnom toku dokorskog studija. Odbrana doktorske disertacije je javna.

13. Način završetka studija

Treći ciklus studija – Doktorski studij završava se izradom i javnom odbranom doktorske disertacije u skladu sa odredbama Statuta Univerziteta, odnosno Pravilnikom o trećem ciklusu -doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli.

Student trećeg ciklusa studija, u skladu sa organizacijom studija utvrđenom Pravilnikom o trećem ciklusu – doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli i upisanim studijskim programom u obavezi je okončati doktorski studij i odbraniti doktorski rad u roku od šest godina, računajući od početka akademske godine u kojoj je upisan na studij III ciklusa na Univerzitetu.

Studenti koji ne okončaju doktorski studij i ne odbrane doktorski rad u rokovima utvrđenim Pravilnikom o trećem ciklusu – doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli, prestaje status studenta o čemu dekan Fakulteta donosi rješenje.

14. Nastavak studija

Studenti koji ne završe studij u datom roku mogu podnijeti zahtjev za nastavak studija prema odredbama definiranim Pravilnikom o trećem ciklusu – doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli.

Studenti imaju pravo podnijeti zahtjev za nastavak studija najkasnije do kraja naredne akademske godine i nastaviti započeti studij, uz obavezu plaćanja utvrđenog a neizmirenog iznosa školarine, te obavezu plaćanja dodatne participacije u troškovima studija.

Pravo na nastavak studija student može ostvarivati najduže u naredne tri akademske godine, računajući od isteka akademske godine u kojoj je podnio zahtjev za nastavak studija. Zahtjev za nastavak studija podnosi se za svaku narednu akademsku godinu i to najkasnije 30 dana prije isteka tekuće akademske godine.

Sve aktivnosti vezane za organizovanje i realizaciju dokorskog studija koje nisu definisana ovim studijskim programom sprovodit će se u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom, Pravilnikom o trećem ciklusu–doktorskom studiju na Univerzitetu u Tuzli i drugim općim aktima Univerziteta u Tuzli.

15. Naučno-nastavni kadar

Na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Tuzli zaposleno je 9 nastavnika koji ispunjavaju uslove da mogu biti angažovani u nastavnom procesu na trećem ciklusu studija. Da bi se dodatno poboljšao program planira se i angažman nastavnika sa srodnih fakulteta univerziteta u Bosni i Hercegovini i inostranstvu. Ovakav pristup realizaciji nastave na doktorskom studiju doprinijeće boljem kvalitetu dokorskog studija.

Tabela 7. Lista nastavnika uposlenika Univerziteta u Tuzli koji će biti angažovani u realizaciji nastave dokorskog studija

R/b	Nastavnik
1.	Dr. sc. Adnan Tufekčić, red. prof.
2.	Dr. sc. Muhamed Omerović, van. prof.
3.	Dr. sc. Selma Porobić, van. prof.
4.	Dr. sc. Alma Malkić Aličković, van. prof.
5.	Dr. sc. Lejla Muratović, van. prof.
6.	Dr. sc. Emina Begović, van. prof.
7.	Dr. sc. Gabriel Pinkas, doc.
8.	Dr. sc. Aid Bulić, doc.
9.	Dr. sc. Renata Salihović Handžić, doc.

Prilikom izrade Plana realizacije nastave u skladu sa potrebama i mogućnostima planirat će se angažman nastavnika, sa mogućnošću angažiranja i nekih drugih nastavnika sa srodnih fakulteta univerziteta u Bosni i Hercegovini i inostranstvu.

16. Okvirni sadržaj predmeta

16.1. Obavezni predmeti

Naziv predmeta: Odabrane teme iz savremene pedagogije		ECTS 9
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: 1	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: Cilj kolegija je da studentima omogući produbljeno razumijevanje savremenih tendencija u pedagogiji, sa posebnim osvrtom na aktuelna istraživanja u oblasti savremene pedagoške misli.		
Sadržaj / struktura predmeta: -Konstruktivizam u didaktici - pojmovna, historijska i teorijska polazišta -Nastava u kontekstu konstruktivističke perspektive učenja -Konstruktivistička nastava i razredno ozračje - Inovativna škola budućnosti (odlike, modeli, strategije, metode); - Škola, zajednica i multikulturalno društvo budućnosti - Inovativna škola u svojstvu socio-emocionalnog razvoja djeteta - Kriza odgoja u savremenoj porodici - Kultura roditeljstva kao odgojno-obrazovni potencijal savremene porodice - Roditeljstvo u kulturalnom kontekstu -Uloga nastavnika u interkulturalnom obrazovanju i nastavnička interkulturalna kompetencija -Komunikacijska kompetencija nastavnika (interkulturalna komunikacija) -Socio-pedagoško razmatranje maloljetničkog prestupništva -Pedagoški mehanizmi zaštite djece bez roditeljskog staranja i njihov utjecaj na prevenciju maloljetničkog prestupništva -Zajednica i umjetnost: kreativno obrazovanje koje potiče otpornost kroz umjetnost -Prilagodba umjetničkih iskustava u obrazovanju djece sa poteškoćama u razvoju.		
Literatura: Matijević, M. i Topolovčanin T. (2017). Multimedijaska didaktika. Školska knjiga: Zagreb. Palekčić, M., (2002). Konstruktivizam – nova paradigma u pedagogiji? Napredak, 143(4), 403-413. Topolovčanin, T., Rajić, V. i Matijavić, M. (2017). Konstruktivistička nastava: teorija i empirijska istraživanja. Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Dryden G, Vos J (2001) Revolucija u učenju. Zagreb: EDUCA. Gardner H (2004) Disciplinarni um. Zagreb: Educa. Pivac J (1995) Škola u svijetu promjena. Institut za pedagojska istraživanja Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb		

- Horvat-Samardžija, D. (2010) Alternative and/or traditional way of teaching and evaluation in the 4th grade of nine-year primary school
- Koludrović, M., Ercegovac, R., I., (2010) Poticanje učenika na kreativno mišljenje u suvremenoj nastavi
- Alić, A. (2018). Kulturalni modeli odgajanja: uvod u antropologiju porodice. Sarajevo: Perfecta
- Juul, J. I Jensen, H. (2010). Od poslušnosti do odgovornosti. Zagreb: Naklada Pelago
- Juul, J. (2018). Život u porodici. Beograd: Laguna
- Janković, J. (2004). Pristupanje obitelji- sustavni pristup. Zagreb: Alinea.
- Sablić, M. (2014). Interkulturalizam u nastavi. Zagreb: Naklada Ljevak.
- Bartulović, M & Kušević, B. (2016). Što je interkulturalno obrazovanje (priručnik za nastavnike i druge znatiteljke). Zagreb: Centar za mirovne studije.
- Brajsa, P. (1994). Pedagoška komunikologija. Zagreb: Školske novine.
- Gordon, T. (2001). Kako biti uspješan nastavnik. Beograd: Kreativni centar.
- Bulić, A. (2018). Nastavnički stilovi rješavanja interpersonalnih konflikata s učenicima osnovnih škola. Specijalna edukacija i rehabilitacija, 17(4), str. 419-438.
- Buljubašić, S. (2005). Maloljetnička delinkvencija. Sarajevo: Arka Press
- Buljubašić, S. (2004). Socijalna integracija djece bez roditeljskog staranja. Sarajevo: DES
- Turković, V. (1999). Obrazovanje za kreativnost putem umjetnosti. U: Previšić Vlatko (ur.) "Challenges of art Education at the close of the 20th century." (Napredak vol.3). Zagreb, Prosvjetno pedagoški zbor, str. 356-368.
- Gerber, B.L. & Guay, D. M. (2014). Reaching and Teaching Students With Special Needs Through Art. NAEA. Alexandria, VA.
- Guay, D. (1999). A way in: Strategies for art instruction for students with special needs. In A. L. Nyman & A. M. Jenkins (Eds.), Issues and approaches to art for students with special needs (pp. 17–33). Reston, VA: National Art Education Association.
- Guay, D. M. (1994b). Students with disabilities in the art classroom: How prepared are we? Studies in Art Education, 36, 44–56.

Naziv predmeta: Kvantitativna i mješovita istraživanja u pedagogiji			ECTS
			9
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V			
Semestar: 1	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0	
Cilj kolegija: Osposobiti studente za uočavanje i naučno artikuliranje kompleksnih istraživačkih problema na polju pedagogije, u skladu sa kvalitativnom i/ili kvantitativnom paradigmom; izradu nacrti kvantitativnih i mješovitih istraživanja, te primjenu odgovarajućih istraživačkih metoda; izradu i naučnu validaciju instrumenata za prikupljanje podataka u naučnom istraživanju; izbor odgovarajućih postupaka (statističke) analize podataka; pisanje istraživačkog izvještaja i naučnog rada.			
Sadržaj / struktura predmeta: - Mješoviti nacrti istraživanja – sekvencijalni i konkurentski. Izbor odgovarajućeg nacrti istraživanja. - Pregled literature u naučnom istraživanju. Pregled literature za potrebe kvantitativnih i mješovitih istraživanja. - Dizajn istraživanja. Isticanje svrhe istraživanja. Istraživačka pitanja i hipoteze. - Uzorak ispitanika u istraživanju. - Eksperimentalne metode istraživanja. - Neeksperimentalne metode istraživanja.			

- Kombiniranje kvalitativnih i kvantitativnih metoda u istraživanju. - Kreiranje i validacija istraživačkih instrumenata. Metode i tehnike mjerenja. - Izbor odgovarajućih statističkih analiza. Analiza kvalitativnih podataka. - Pisanje istraživačkog izvještaja i naučnog rada.
Literatura: Milas, G. (2009). Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima. Jastrebarsko: Naklada Slap. Cohen, L., Manion, L. i Morrison, K. (2007). Metode istraživanja u obrazovanju. Jastrebarsko: Naklada Slap. Creswell, J. W. (2009). Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches. Third Edition. Los Angeles: Sage. Fajgelj, S. (2014). Metode istraživanja ponašanja. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. Scates, D. i Good, C. (1967). Metode istraživanja u pedagogiji, psihologiji i sociologiji. Rijeka: Otokar Krešovani.

Naziv predmeta: Primijenjena statistika u naučnim istraživanjima		ECTS
		9
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: 2	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: Oposobiti studente za razumijevanje, izbor i primjenu odgovarajućih postupaka inferencijalne statistike u naučnim pedagoškim istraživanjima, uz upotrebu statističkog paketa IBM SPSS. Razviti sposobnost statističke interpretacije dobivenih rezultata.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Mjerenje varijabilnosti - Sređivanje podataka u naučnom istraživanju - Normalna i druge raspodjele - Razlika između dvije aritmetičke sredine - Analiza varijance - Korelacija - Prognoza iz jedne varijable u drugu - Zaključivanje u statistici		
Literatura: Petz, B., Kolesarić, V. i Ivanec, D. (2012). Petzova statistika. Jastrebarsko: Slap. Field, A. (2017). Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. Newbury Park: Sage Publishing. Tošković, O. (2020). Autostoperski vodič kroz statistiku: uvod u primenjenu statistiku. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju.		

16.2. Izborni predmeti

Naziv predmeta: Aksiologijski aspekti odgoja	ECTS
	6

Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: 1	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0
Cilj kolegija: - Upoznati studente sa temeljnim teorijama vrijednosti i osposobiti ih za razumijevanje odnosa vrijednosti i odgoja; - Osposobiti studente da istražuju i kritički analiziraju vrijednosni aspekt odgoja u odgojno-obrazovnom kontekstu, te da razumijevaju relaciju vrijednosne dimezije odgoja u porodici i školi i kriterija vrijednosti koji je dominantan u određenom društveno-historijskom kontekstu; - Osposobiti studente za empirijsko istraživanje vrijednosnog aspekta odgoja.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Priroda i vrste vrijednosti; - Kriteriji klasifikacije vrijednosti; - Aksiološke teorije i njihova relacija s odgojem; - pristupi proučavanju vrijednosti; - Biološke osnove vrijednosti; - Vrijednosti kao usmjerivači čovjekovog ponašanja i djelovanja; - Odgoj kao temeljna ljudska vrijednost; - Odgoj kao vrijednost u društveno-historijskom kontekstu. - Vrijednosti u društveno-historijskom i kulturološkom kontekstu; - Izazovi odgoja u porodici i školi povezani sa vrijednostima; - Vrijednosna dimenzija odgoja u porodici; - Kutura škole u kontekstu vrijednosne dimenzije odgoja; - Odnos vrijednosne dimenzije odgoja i socio-emocionalnog razvoja učenika; - Problemi istraživanja vrijednosne dimenzije odgoja; - Mogućnosti i granice empirijskog istraživanja vrijednosne dimenzije odgoja;		
1. Literatura: 2. Alić, A. (2012). <i>Struktura i dinamika obiteljske kulture</i>. Sarajevo: CNS. 3. Alić, A. (2018). <i>Kulturalni modeli odgajanja: uvod u antropologiju porodice</i>. Sarajevo: Perfecta 4. Bronfenbrenner, U. (1997). <i>Ekologija ljudskog razvoja</i>. Beograd: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva. 5. Hasković, M. (2003). <i>Izbjegništvo i devijantno ponašanje</i>. Tuzla: Harfo- graf. 6. Legrand, L.(1995). <i>Moralna izobrazba danas: ima li to smisla?</i> Zagreb: Educa. 7. Malkić Aličković, A. (2019). <i>Socijalne vještine: konteksti učenja i razvoja</i>. Tuzla: OFF-SET. 8. Maslow, A. (2001). <i>O životnim vrednostima</i>. Beograd: "Žarko Albulj". 9. Miliša, Z. (2006). <i>Manipuliranje potrebama mladih</i>. Zagreb: MarkoM. 10. Morin, E. (2002). <i>Odgoj za budućnost</i>. Zagreb: Educa. 11. Morin, E. (2006). <i>Evropska kultura i evropsko barbarstvo</i>. Zagreb: AGM Sintagma 12. Mrnjauš, K. (2008). <i>Pedagoška promišljanja o vrijednostima</i>. Rijeka: Filozofski fakultet 13. Rescher, Nicholas (2005). <i>Value Matters: Studies in Axiology</i>. Frankfurt: Ontos Verlag 14. Slatina, M. (2005). <i>Od individue do ličnosti</i>. Zenica: Dom štampe. 15. Smajić, A. (2016). <i>Vrijednosti i vrijednosne orijentacije muslimanske omladine u Bosni i Hercegovini</i>. Sarajevo: Centar za dijalog - Vesatija. 16. Tanović, A. (1978). <i>Vrijednosti i vrednovanje</i>. Sarajevo: IGKRO Svjetlost. 17. Tufekčić, A. (2012). <i>Osnovne etnopedagogije</i>. Sarajevo: CNS. 18. Vejo, E. (2003). <i>Priroda porodičnog odgojnog uzora kod Bošnjaka</i>. Zenica: IPA.		

19. Vujčić, V. (1981). *Proturječnosti u moralnom odgoju : funkcija osnovne škole u razvijanju moralnih stavova i moralnog ponašanja učenika*. Zagreb: Školska knjiga

Naziv predmeta: Estetski odgoj, kič i savremena kultura		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: I	Predavanja: 2	Vježbe (A+L) : 0+0
Cilj kolegija: Pružiti uvid o utjecaju medija i masovne kulture na pitanja o odgoju, obrazovanju i estetskom ukusu i sudu. Ukazati na izmijenjenu ulogu estetsko-umjetničkih područja i njihov značaj u kontekstu društvenih promjena.		
Sadržaj / struktura predmeta: - Odnos između kulture i odgoja; - Umjetnički i estetski razvoj. Djelovanje umjetnosti; mogućnost i značaj estetskog odgoja i obrazovanja u pedagoškom procesu; - Aktuelni problemi estetsko- umjetničkog odgoja i obrazovanja učenika; - Estetski odgoj u waldorfskoj pedagogiji; - Upoznavanje sa jezikom umjetnosti i formiranje ukusa; - Univerzalno, racionalno i objektivno u umjetnosti; - Popularna kultura i masovni mediji; - Visoka i niska kultura – produkti popularne kulture kao umjetnička ostvarenja; - Pop art umjetnost; - Umjetnički mediji u tradicionalnom i suvremenom kontekstu; - Kičestetika u modernoj kulturi; - Pedagoška funkcija kiča; - Kič u školi; - Kičodgoj, estetski preodgoj; - Konformizam, konzumerizam i kič nasuprot autonomiji, kreativnosti i umjetnosti.		
Literatura: Arnheim, R. (2008). <i>Novi eseji o psihologiji umjetnosti</i> . Zagreb: Matica hrvatska Gudjons, H. (1994) <i>Pedagogija-temeljna znanja</i> , Zagreb, EDUCA Arnheim, R. (1985) <i>Vizuelno mišljenje: jedinstvo slike i pojma</i> . Prijevod: Vojin Stojić. Beograd: Univerzitet umetnosti. Skender, L. (2020) <i>Suvremeni pristupi nastavi Likovne umjetnosti</i> . Osijek: Akademija za umjetnost i kulturu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Bacalja, R. (2014). <i>Estetski odgoj u waldorfskoj pedagogiji // Dijete i estetski izričaji /</i> Ivon, Katarina (ur.). Zadar: Sveučilište u Zadru, str. 37-48 Pejaković, S. (2016) Značaj i mogućnost suvremenog pristupa estetskom odgoju. Osijek: Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet, Odsjek za pedagogiju The J. J. Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social sciences, Department of Pedagogy udk: 37.0:111.852 37.036:111.852 Pregledni članak / Review Primljeno / Received: 1. III. Huzjak, M. (2011). <i>Osjećaji, razum, umjetničko djelo</i> . U zbornik radova <i>Umjetničko djelo u likovnom odgoju i obrazovanju</i> , Zagreb, ECNSI. Benjamin, W. (1968), <i>Umjetničko djelo u doba svoje tehničk ereproduktivnosti u: Život umjetnosti</i> 6. Zagreb, Institut za povijest umjetnosti, str. 67.-80. Dorfles, G. (1997), <i>Kič: antologija lošeg ukusa</i> . Zagreb, Golden marketing.		

Gronow, J. (2011). *Sociologija ukusa*, Zagreb, Naklada Jesenski i Turk.
 Labaš, D. Mihovilović, M. (2011) *Masovni mediji i semiotika popularne kulture u:*
Kroatologija: časopis za hrvatsku kulturu 1-2, str. 98.

Naziv predmeta: Kurikulumske tendencije i perspektive			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V			
Semestar: 2	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0	
Cilj kolegija: Upoznati studente sa teorijsko-metodološkim pitanjima i temeljnim aspektima izrade kurikuluma; afirmirati kurikulumski pristup poučavanju; osposobiti studente za implementaciju kurikuluma u odgojno-obrazovnim institucijama; osposobiti studente za kritičko promišljanje, analizu, istraživanje i vrednovanje kurikuluma.			
Sadržaj / struktura predmeta: Kurikulum - pojmovna i historijska polazišta Teorijsko-metodološki pristupi razvoju kurikuluma Konceptije kurikuluma: humanistički kurikulum, funkcionalistički kurikulum Odnos između didaktike i kurikularne teorije Obrazovna politika i kurikulum Kurikulum prema razinama primjene i pripreme Skriveni i nulti kurikulum Polazišta u oblikovanju savremenih kurikuluma Kurikulum savremene škole Kurikulum i nastava Uvjeti za realizaciju kurikuluma Metodološke teškoće u izradi kurikuluma Vrednovanje kurikuluma Kurikulum i obrazovanje nastavnika Kurikulum: otvorena pitanja, dileme, tendencije i perspektive			
Literatura: 1. Baranović, B. (ur). (2015). <i>Školski kurikulum: teorijski i praktični aspekti</i> . Zagreb: Institut za društvena istraživanja. 2. Branković, N., Rodić, V., Kostović, S. (2012). Determination of Indicators of School Culture in Primary School, <i>The New Educational Review</i> , Vol. 29/2012, No.3; http://www.pdf.name/curriculum-theory 3. Cindrić, M. i sar. (2016). <i>Didaktika i kurikulum</i> . Zagreb: IEP-D2. 4. Despotović, M. (2010). <i>Razvoj kurikuluma u stručnom obrazovanju</i> . Filozofski fakultet. Univerzitet u Beogradu. 5. Domović, V. (2004). <i>Školsko ozračje i učinkovitost škole</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap. 6. Đorđević, J. (2003). Shvatanja o kurikulumu i njegova uloga u nastavi. <i>Pedagoška stvarnost</i> , XLIX (1 -2) str. 31–46. 7. Kärkkäinen, K. (2012). Bringing About Curriculum Innovations: Implicit Approaches in the OECD Area, <i>OECD Education Working Papers</i> , No. 82, OECD Publishing. http://dx.doi.org/10.1787/5k95qw8xz18s-en 8. Marsh, C. J. (1994). <i>Kurikulum: temeljni pojmovi</i> . Zagreb: Educa. 9. McKernan, J. (2008). <i>Curriculum and Imaginatio</i> . London: Routledge. 10. Milat, J. (2005). Pedagoške paradigme izrade kurikuluma. <i>Pedagogijska istraživanja</i> , 2 (2), 199–208.			

11. Oliva, P. F. (2009). *Developing the curriculum* (7thed.). Boston: Pearson/Allyn and Bacon.
12. Previšić, V. (ur). (2007). *Kurikulum: teorije-metodologija-sadržaj-struktura*. Zagreb: Školska knjiga.
13. Slunjski, E. (2011). *Kurikulum ranog odgoja - istraživanje i konstrukcija*. Zagreb: Školska knjiga.
14. Tanner, D. & Tanner, L. (2007). *Curriculum development: theory into practice* (4thed.). Boston: Allyn & Bacon.
15. Vukasović, M. (2006). *Razvoj kurikuluma u visokom obrazovanju*. Beograd: Dosije.

Naziv predmeta: Nastava u savremenoj školi			ECTS
			6
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V			
Semestar: 2	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0	
Cilj kolegija: Opći je cilj kolegija u funkciji širenja znanstvenog pristupa istraživanju problema nastave u suvremenoj školi. Studenti će u tom kolegiju ostvariti sljedeće: - upoznati i analizirati vodeće savremene didaktičke i metodičke teorije nastavnog procesa; - vladati instrumentarijem istraživanja koncepata nastave u suvremenoj školi; - upoznati fenomenologiju i etiologiju kulture savremene nastave; - ovladati osnovnim pojmovima, trendovima i potrebama upotrebe informacionih tehnologija u savremenoj nastavi; - znati prepoznati, razraditi i pristupiti savremenim metodama praćenja i vrednovanja nastave; - upoznati se i ovladati vještinom upotrebe savremenih alata u nastavi; - osvijestiti vrijednost i potrebu cjeloživotnoga odgoja i obrazovanja.			
Sadržaj / struktura predmeta: Predmet počinje elaboracijom teorijskih osnova temeljnih pojmova : savremena nastava, savremena škola, savremeni modeli u nastavi, teorijske osnove nastave u savremenoj školi, simetrična nastavna komunikacija u zajednici koja uči, Učiti kako poučavati, Upoznavanje sa pojmom trodijelna nastava, šta je kritičko mišljenje i kako ga poticati, kultura škole u savremenoj nastavi, nastavničko pitanje kao poticanje mišljenja, saradničko učenje kao oblik aktivnoga učenja, važnost aktivnoga učenja u nastavi i suvremenoj školi, savremene nastavne strategije kao osnova savremene nastave, metode kritičkoga mišljenja u planiranju i ostvarivanju nastave, istraživanja metoda poučavanja i učenja, nove informacijske tehnologije kao osnove savremene nastave, praćenje i vrednovanje nastave kao odgojno-obrazovnog procesa, samoevaluacija i evaluacija obrađenih sadržaja na kraju semestra.			
Obavezna literatura: 1. Jurčić, M. (2012). Pedagoške kompetencije suvremenog učitelja, Zagreb: Recedo 2. Klafki i dr. (1992), Didaktičke teorije. Zagreb: Educa. 3. Marzano, J. R., Pickering, J. D., Pollock, E. J., (2006), Nastavne strategije. Zagreb: Educa. 4. Terhart, E., (2001), Metode poučavanja i učenja. Zagreb: Educa. 5. Jurić, V. (2005.), Kurikulum suvremene škole, Zagreb, Pedagogijska istraživanja 2 (2).			
Dodatna literatura: 6. Peko, A. (1999.), Obrazovanje, U: Osnove suvremene pedagogije (ur.: Mijatović,			

- A., Vrgoč, H., Peko, A., Mrkonjić, A., Ledić, J.), Hrvatsko pedagoško-književni zbor, Zagreb, str. 203.-223.
7. Peko A., Varga R., Mlinarević, V., Munjiza E., Lukaš M. (2014.) Kulturom nastave (p)o učeniku, Osijek: Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku.
 8. Jensen, E. (2003). Super-nastava: nastavne strategije za kvalitetnu školu i uspješno učenje. Zagreb: Educa.
 9. Cjeloživotno obrazovanje učitelja i nastavnika: višestruke perspektive. (2005). Vizek Vidović, V. (ur), Zagreb, Institut za društvena istraživanja.
 10. Cotrell, S. (2005), Critical Thinking Skills. Palgrave MacMillan.
 11. Improving the Quality of Teacher Education.: http://ec.europa.eu/education/com392_en.pdf.
 12. Munjiza, E., Peko, A., Sablić, M., (2007), Projektno učenje, Sveučilište J. J. Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet u Osijeku, Učiteljski fakultet u Osijeku, Osijek.
 13. Hollins, E.R. (2009), Culture in school learning. Routledge, New York
 14. Hudec, G. (2007) *Digitalni nastavni materijali*. URL: http://www.skole.hr/nastavni-materijali/o-materijalima?news_id=212#mod_news
 15. *Social media in learning and education: Challenges and opportunities for schools and teachers in a digital world*. European Schoolnet (2013). URL: http://www.eun.org/c/document_library/get_file?uuid=232671ea-32ca-4272-8b24-20328aaf8bb&groupId=43887
 16. Stričević, I. (2017) Razvoj digitalne pismenosti – nove obrazovne paradigme za novu pismenost. // *Hrčak - Glasilo Hrvatskog čitateljskog društva*, 53-54, str. 5-6 (Tematski broj Digitalna pismenost našeg doba)
 17. Williams, P.; Rowlands, I. (2007) *Information behaviour of the researcher of the future: Work Package II: The Literature on Young People and their Information Behaviour*. URL: www.jisc.ac.uk/media/documents/programmes/reppres/ggworkpackageii.pdf
 18. Časopis Zrno: Tematski broj. Pismenosti 21. stoljeća. 97-98 (rujan-prosinac 2011). (tematski dio časopisa str. 1-30)
 19. Hargreaves, H.D. (1999), The knowledge creating school. *British journal of educational studies*, 48(2), str. 122-144.

Mrežne stranice:

20. Škole.hr: Portal za škole. CARNet. URL: <http://www.skole.hr/nastavni-materijali>
21. European Schoolnet: Transforming Education in Europe. <http://www.eun.org/home>
22. Merlot – Multimedia educational resource for learning and teaching URL: <http://www.merlot.org/merlot/index.htm>
Learning object repositories URL: <http://www.youtube.com/watch?v=ACqacrLBMXA>

Naziv predmeta: Socijalno-pedagoška prevencija poremećaja u ponašanju djece i mladih		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: 3	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Cilj kolegija je upoznati studente sa osnovnom terminologijom iz područja socijalno-pedagoške prevencije poremećaja u ponašanju, osposobiti ih da razumijevaju specifičnosti pojedinih socijalno-pedagoških konteksta, te da identifikuju pojedine faktore rizika odnosno zaštite u nastanku i razvoju poremećaja u ponašanju djece i mladih.		

Ukazati na kompetencije nastavnika u savremenoj školi koje se odnose na socijalno-pedagošku prevenciju, te osposobiti studente za istraživanja iz oblasti socijalno-pedagoške prevencije i izrade preventivnih socijalno-pedagoških programa.

Sadržaj / struktura predmeta:

- Djeca i mladi u socijalnom kontekstu (djeca i mladi u riziku)
- Rizična ponašanja i poremećaji u ponašanju djece i mladih
- Uvod u prevenciju poremećaja u ponašanju (historijski pregled, pojmovna određenja)
- Modeli, nivoi i pristupi u prevenciji
- Teorijske osnove prevencije (koncept otpornosti i koncept rizičnih i zaštitnih faktora)
- Koncept razvojnih prednosti, pozitivnog razvoja i promocije mentalnog razvoja
- Aspekti prevencije
- Programi preventivnih intervencija (strategije i preventivne intervencije usmjerene na dijete-vršnjačke)
- Preventivne intervencije usmjerene na porodicu, školu i zajednicu
- Prosocijalno i agresivno ponašanje kao osnova za procjenu zaštite i rizika u razvoju poremećaja u ponašanju
- Komunikacija u porodici kao faktor zaštite i/ili rizika u razvoju poremećaja u ponašanju djece i mladih
- Komunikacija u vrtiću i školi kao faktor zaštite i/ili rizika u razvoju poremećaja u ponašanju djece i mladih
- Kompetencije učitelja i prevencija poremećaja u ponašanju
- Pedagoška prevencija nasilja u školama
- Razredno-nastavno ozračje i rizična ponašanja učenika

Literatura:

- Bašić, J. (2009). *TEORIJE PREVENCIJE: prevencija poremećaja u ponašanju i rizičnih ponašanja djece i mladih*. Zagreb: Školska knjiga.
- Bašić, J., Ferić, M., & Kranželić, V. (2001). *Od primarne prevencije do ranih intervencija*. Zagreb: Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet sveučilišta u Zagrebu.
- Bouillet, D. & Uzelac, S. (2007). *Osnove socijalne pedagogije*. Zagreb: Školska knjiga.
- Adler, E. (2013). *Socijalne veštine*. Novi Sad: Psihopolis Institut.
- Ajduković, M., & Pečnik, N. (1998). *Nenasilno rješavanje sukoba*. Zagreb: Alinea.
- Bašić, J., Kooler-Trbović, N., & Žizak, A. (2005). *Integralna metoda u radu sa predškolskom djecom i njihovim roditeljima*. Zagreb: Alinea.
- Katz, L., & McClellan, D. (1999). *Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije*. Zagreb: Educa.
- Klarin, M. (2006). *Razvoj djece u socijalnom kontekstu*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
- Uzelac, M. (1994). *Budimo prijatelji*. Zagreb: Slon.
- Brajsa, P. (1993). *Pedagoška komunikologija*. Zagreb: Školske novine.
- Brajsa, P. (1996). *Umijeće svadanja*. Pula: C.A.S.H.
- Bulić, A. (2018). Činioci prosocijalnog i agresivnog ponašanja učenika osnovnih škola. *Nastava i vaspitanje*, 69(3), str. 525-540.
- Bulić, A., & Pinkas, G. (2016). The manifestation of prosocial and aggressive behavior of preschool children depending on sex and age. *Human: Research in Rehabilitation*, 6(2), 36–45.

-Opić, S. (2010). Mogući program razvoja socijalne kompetencije učenika u primarnom obrazovanju. *Pedagoška istraživanja* 7(2), 219-230.

-Opić, S., & Jurčević-Lozančić, A. (2008). Kompetencije učitelja za provedbu pedagoške prevencije poremećaja u ponašanju. *Odgojne znanosti*, Vol.10, br. 1, str. 181-194.

-Livazović, G., & Vranješ, A. (2011). Pedagoška prevencija nasilničkog ponašanja osnovnoškolaca. *Život i škola*, Vol.LVIII No. 27, str. 55-76.

-Bouillet, D., & Bijedić, M. (2007). Rizična ponašanja učenika srednjih škola i doživljaj kvalitete razredno-nastavnog ozračja. *Odgojne znanosti*, Vol. 9, br. 2, str. 113-132.

-Đurić, S., & Popović-Čitić, B. (2010). Procena školske klime kao pretpostavka uspešnog planiranja prevencije poremećaja u ponašanju. U J. Kovačević & V. Vučinić (Ur.), *Tematski zbornik "Smetnje i poremećaji: fenomenologija, prevencija i tretman"* (str. 499-514). Beograd: Univerzitet u Beogradu, Fakultet za specijalnu edukaciju i rehabilitaciju u Beogradu.

Naziv predmeta: Pedagoški aspekti zaštite djece bez roditeljskog staranja		ECTS
		6
Ukupan broj sati u semestru: 30 P + 0 V		
Semestar: 3	Predavanja: 2	Vježbe (A+L): 0
Cilj kolegija: Cilj nastavnog predmeta je upoznavanje studenata sa pedagoškim aspektima zaštite djece bez roditeljskog staranja, te poticanje na provođenje istraživanja intitucionalne i vaninstitucionalne zaštite radi unapređenja odgojno-obrazovnog rada i poboljšanja kvalitete života djece bez roditeljskog staranja.		
Sadržaj / struktura predmeta: Upućenost čovjeka na odgoj Definisanje porodice Roditeljstvo, majčinstvo i očinstvo Afektivna vezanost i porodični odnosi Uzroci propadanja porodice i fenomen odsustva roditelja Pedagoško-historijski ostvrt na položaj i zaštitu djece Oblici zaštite djece bez roditeljskog staranja Institucionalni odgoj, obrazovanje i zaštita djece bez roditeljskog staranja Vaninstitucionalni odgoj, obrazovanje i zaštita djece bez roditeljskog staranja Zaštita djece bez roditeljskog staranja u komparativnom kontekstu Odgoj, obrazovanje i socijalizacija djece bez roditeljskog staranja Prava djece bez roditeljskog staranja Kriterijumi za procjenu uspješne zaštite djece bez roditeljskog staranja Analiza položaja djece bez roditeljskog staranja Istraživanje odgoja, obrazovanja i različitih oblika zaštite djece bez roditeljskog staranja		
Literatura: 1. Bowlby, J. (1953). <i>Materinska briga za dijete i duševno zdravlje</i>. Zagreb: Zaštita zdravlja. 2. Buljubašić, S. (2004). <i>Socijalna integracija djece bez roditeljskog staranja</i>. Sarajevo: DES. 3. Grujić, D. (2005). <i>Porodični smještaj djece</i>. Beograd: JP „Službeni glasnik“.		

4. Gudjons, H. (1994). *Pedagogija: temeljna znanja*. Zagreb: Educa.
5. Mitić, M. (2002). *Bukvar hraniteljstva*. Beograd: Jugoslovenska asocijacija za alternativnu porodicno stanje o djeci – FAMILIA.
6. Pašalić-Kreso, A. (2012). *Koordinate obiteljskog odgoja. Drugo dopunjeno izdanje*. Sarajevo: Dobra Knjiga.
7. Selimović, J. i Sofović, J. (2010). *Položaj djece u Bosni i Hercegovini. Analiza položaja djece bez roditeljskog staranja i/ili djece kojoj prijete gubitak roditeljskog staranja zasnovana na pravima djece*. Sarajevo: SOS Dječija sela.
8. SOS children's villages international (2009). *Smjernice za alternativno zbrinjavanje djece*. Innsbruck: SOS Children's Villages International.
9. United Nations Children's Fund. (2010). *Situaciona analiza zaštite djece bez roditeljskog staranja u FBiH i implementacije dokumenata Politike zaštite djece bez roditeljskog staranja i porodica pod rizikom od razdvajanja u FBiH 2006 – 2016*. Sarajevo: Ministarstvo rada i socijalne politike FBiH.
10. Arula, B. (2006). Djeca bez roditeljskog staranja. U zborniku *Problemi djece i omladine* (str. 199–224). Sarajevo: RABIC/IBHI.
11. Arslanagić, R. (1999). Škola – bitan agens socijalizacije djece. U zborniku *Socijalizacija djece bez roditeljskog staranja* (str. 25–37). Sarajevo: Save the Children UK.
12. Dizdarević, I. (1999). Psihosocijalni preduvjeti razvoja djece bez roditeljskog staranja. U zborniku *Socijalizacija djece bez roditeljskog staranja* (str. 17–23). Sarajevo: Save the Children UK.
13. Mavrak, M. (1999). Socijalizacija odgajatelja u dječjim domovima. U zborniku *Socijalizacija djece bez roditeljskog staranja* (str. 39–44). Sarajevo: Save the Children UK.
14. Sting, S. (2013). Odnosi braće i sestara u alternativnim oblicima dječije skrbi – Rezultati studije o odnosu braće i sestara u SOS Dječjim selima u Austriji. *Kriminologija i socijalna integracija, časopis za kriminologiju, penologiju i poremećaje u ponašanju*, 2(1), 129–138.